

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J. J.**, bývajúceho v D., proti odporcom 1/ **JUDr. J. G.**, 2/ **Mgr. D. Š.**, 3/ **JUDr. G. G.**, 4/ **O. P. V. K.**, 5/ **M. D.**, bývajúcemu vo V., 6/ **J. F.**, bývajúcemu v D., 7/ **Ing. D. K.**, bývajúcemu v C., **o návrhu na vydanie predbežného opatrenia a o náhradu škody**, ktorá je vedená na Okresnom súde Revúca pod sp.zn. 3 C 206/2008, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. januára 2009, sp.zn. 16 Co 16/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a .**

Odporcom 1/ - 7/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Revúca (súd prvého stupňa) uznesením z 27. novembra 2008, č.k. 3 C 206/2008-53 nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov a zamietol jeho žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Dospel k záveru, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva a vzhľadom na túto skutočnosť nie sú splnené podmienky uvedené v ustanovení § 30 O.s.p. Navrhovateľovi nebolo preto možné priznať oslobodenie od súdnych poplatkov a teda ani ustanoviť zástupcu z radov advokátov.

Krajský súd v Banskej Bystrici (odvolací súd), konajúci o odvolaní navrhovateľa, uznesením z 29. januára 2009, sp.zn. 16 Co 16/2009 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu týkajúcimi sa nesplnenia podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie, v ktorom naďalej trval na oslobodení od súdnych poplatkov a ustanovení zástupcu z radov advokátov. Mal za to, že postupom súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Taktiež namietal nedostatok právomoci súdov v danej veci. Podľa názoru navrhovateľa konajúce súdy nedostatočne zistili skutkový stav, v dôsledku čoho vec nesprávne právne posúdili. V dôvodoch dovolania rozoberal skutkový a právny stav veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním. Treba dodať, že i keď dovolateľ v konaní o dovolaní nie je zastúpený advokátom a nemá právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 O.s.p.), povaha napadnutého rozhodnutia vylučuje, aby v prípade tohto dovolania bol nedostatok podmienky povinného zastúpenia považovaný za dôvod pre zastavenie konania. Za situácie, kedy je predmetom dovolacieho prieskumu rozhodnutie súdu o nevyhovení žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, by trvanie na podmienke povinného zastúpenia popieralo cieľ, ktorý sledoval účastník konania.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska; dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Keďže rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré je napadnuté

dovoláním, nevykazuje znaky niektorého z týchto uznesení, nemožno prípustnosť dovolania navrhovateľa vyvodit' z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nedostatok návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu takýchto procesných väd dovolací súd nezistil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s ohľadom na námietky navrhovateľa uvedené v dovolaní osobitne zameril na otázku, či konanie nie je postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovolateľ tvrdil, že súdy mu pri rozhodovaní o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov odňali možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Pri posudzovaní dovolania navrhovateľa podľa obsahu je zrejmé, že podstatnou je v ňom námietka navrhovateľa, že súdy nesprávne posúdili zistený skutkový stav a pri aplikácii ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. dospeli k nesprávnemu záveru o nesplnení

podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov a pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Dovolateľ teda namietal, že týmto dovolaním napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod (možno ním odôvodniť procesne prípustné dovolanie), nesprávnosť právneho posúdenia ale nezakladá žiadnu z vád v zmysle § 237 O.s.p.

V danom prípade bol postup súdov oboch nižších stupňov v súlade so zákonom a nemal za následok odňatie možnosti navrhovateľa pred súdom konať. Za odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno považovať samotné rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené žiadosti navrhovateľa o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľa spočívajúca v existencii vady konania podľa § 237 písm. a/ O.s.p. (že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov), nakoľko žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov je nepochybne vecou, rozhodovanie o ktorej patrí do právomoci súdov v zmysle § 7 ods. 1 O.s.p. (viď § 30 a § 138 O.s.p.).

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešným odporcom vzniklo právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky im ale napriek tomu náhradu trov konania nepriznal, pretože v dovolacom konaní im žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. októbra 2009

JUDr. Ladislav G ó r á s z , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková